

Centrum sociálních služeb Jindřichův Hradec
Domov seniorů Jindřichův Hradec

Otínské listy

2019

čtvrtletník

Společenská rubrika:

*Všem klientům, kteří oslaví ve druhém čtvrtletí roku 2019
svůj svátek či narozeniny*

Srdečně blahopřejeme!!!

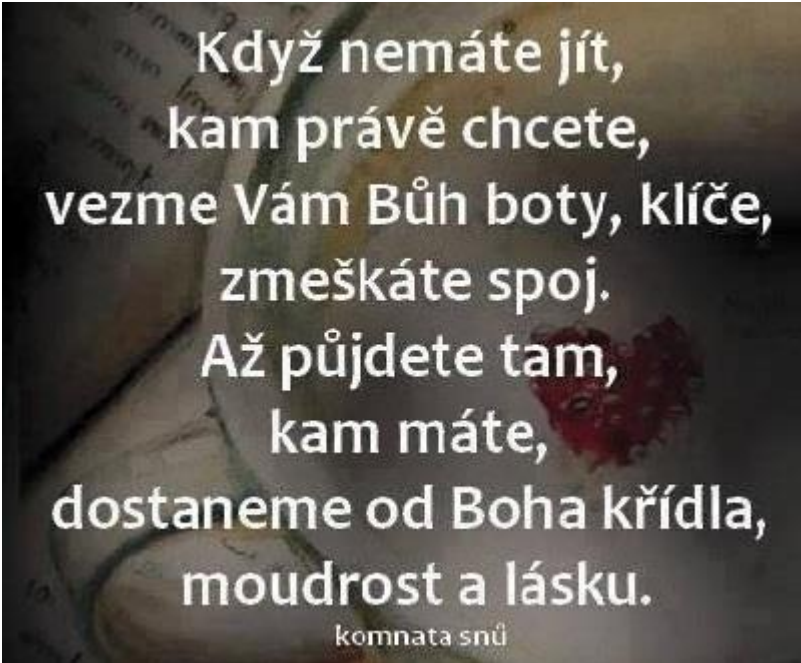

.....

*Uctěme prosím v tichosti památku těch, kteří nás navždy
opustili v prvním čtvrtletí roku 2019*

Slova moudrých:

Když nemáte jít,
kam právě chcete,
vezme Vám Bůh boty, klíče,
zmeškáte spoj.
Až půjdete tam,
kam máte,
dostaneme od Boha křídla,
moudrost a lásku.

komnata snů

Poselství všem, kteří stále
pomáhají druhým...

"Majáky neběhají
po moři, aby
zachraňovaly
lodě. Prostě jen
pevně stojí a září."

Okénko vedoucí domova:

**V každém čísle našeho čtvrtletníku se nyní objeví
„Okénko vedoucí domova“, kde se dozvíte informace jak od
vedoucí DS, tak i od jí vybraného zaměstnance.**

vedoucí domova:

Krásné jarní dny,

mám opět tu milou povinnost oslovit Vás skrz krátký článek ve čtvrtletníku Otínské listy.

Když se Vám do rukou dostalo letošní první číslo a já psala první úvodní slovo, byl venku mráz a sníh. Rychle to ale uteklo a jaro je již v plném proudu. S příchodem jara jsme začali připravovat obě zahrady u Domova seniorů na sezónu a snažíme se, abyste při procházkách nebo při posezení venku měli kolem sebe krásné prostředí. Údržbáři natřeli lavičky, děvčata aktivizační začínají sázet keře a květiny a velké díky patří také panu Klemperovi, klientovi Domova seniorů, který svépomocí upravil a krásně osázel záhonek za budovou Domova seniorů směrem k lesu.

Jaro sebou přineslo i spoustu akcí. Oslavili jsme Den žen, proběhla Velikonoční výstava, vyzdobili jsme domov na Velikonoce a na konci dubna očekávali přilet Čarodějnic. Tím ale akce nekončí, nadále pokračují přednášky ve Škole 3. věku, Reminiscenční kavárničky a pravidelné aktivizační programy.

Já Vám přeji, abyste si jaro užili ve zdraví a radosti, a těším se na Vás v dalším vydání časopisu Otínské listy.

Mgr. Radka Stejskalová

vedoucí domova

Miroslava Čopáková
Metodik sociální péče:

V životě všechno jednou končí a jiné začíná...

*Tohle jsou slova, v duchu kterých se s vámi
všemi chci rozloučit.*

Za chvíli bude končit zima, příroda si trošičku odpočinula, aby na jaře znovu propukl nový život v celé jeho síle. Pak nastává krásné plodné období, které dává základ bohaté jarní, letní i podzimní úrodě a na podzim se nám příroda vždy ukáže v těch nejkrásnějších barvách. Pak zase potřebuje chvíli odpočinku.

Ano, je to koloběh života, který se neustále opakuje.

Proč jsem začala právě těmito slovy? Tohle přirovnání mě napadá v souvislosti s mým odchodem a začátkem moji nové etapy života. Etapy odpočinku po 46 leté pracovní činnosti a možná začátku ještě něčeho nového..

V roce 2014 jsem se s těmito slovy loučila v mém působení v Domově seniorů v Boskovicích ve své rodné MORAVĚ.

Odcházela jsem do Jižních Čech nabrat nové síly a plnit si životní sny. Když jsem odcházela, netušila jsem, že mě osud zavane ještě do stejného prostředí. A to se stalo, začala jsem pracovat v Domově seniorů Otín Jindřichův Hradec.

Troufám si říci, že sen a záměr vybudovat jak na Moravě, tak i tady v Jižních Čechách DOMOV, ve kterém se všichni budeme cítit jako rodina, jejíž členové prožívají vše společně, ať jde o trampoty, radosti, úspěchy a cítí se zde téměř jako doma, jsou si schopni naslouchat, pomáhat, rozumět a to vše v příjemném, útulném prostředí se snad alespoň trochu povedl.

Chtěla jsem všem, jak klientů, zaměstnancům poděkovat, že jsem tady mohla tři roky být s vámi a moc vám všem popřát další krásné roky a dovolte mi ještě na závěr dvě moje myšlenky.

Jedna je motto tohoto zařízení : Soustředíme se na vytváření co nejlepší přítomnosti.“

Druhá je přání pokračovat ve štafetě s poselstvím: Domov je místo, kde Vám rozumějí “, které jsem se i já snažila celou svoji duší naplňovat.

Zajímavosti:

Zámek Jindřichův Hradec

Zámek Jindřichův Hradec

Účel stavby

Šlechtické sídlo

Základní informace

Sloh Renesanční, barokní

Architekti Antonio Ericer, později Baldassare Maggi

Výstavba asi 1260–1270

Přestavba 1560–1596

Materiály kámen, zdivo

Stavebník Jindřich z Hradce

Současný majitel Česká republika

Poloha

Adresa Jindřichův Hradec I, Česko

Ulice Dobrovského

Souřadnice 49°8'32" s. š., 15°0'2" v. d.

Web Oficiální web

Historie hradu a zámku

Nejstarší historie

Areál Jindřichohradeckého hradu a zámku, který se během staletí rozrostl do plochy dnešních tří a půl hektarů, byl postupně vystavěn na místě staršího slovanského hradiště, doloženého archeologickým průzkumem již od 10. století. Hradiště bylo jedním z pomezních hradů - součástí tzv. hradské soustavy, jejímž prostřednictvím bylo spravováno Českého knížectví. Hradcem, později zvaným Jindřichovým, vedla stará obchodní stezka z jihu Evropy. Na českou půdu vstupovala tzv. zemskou branou, kde k její obraně zbudovali Vítkovci hrad Landštejn. Zde, na skalnatém ostrohu při brodu nad soutokem řeky Nežárky a Hamerského potoka se v podobě zmíněného hradiště nacházel další důležitý bod na obchodní stezce, který měl funkci opevněného střediska poskytujícího ochranu a zázemí obchodu a výroby.

Příchod Vítkovců

Stavba středověkého hradu, nazývaného v nejstarší historické zprávě z r. 1220 „Novum castrum“ (Nový hrad), je spjata se jménem Jindřicha Vítkovce, zakladatele samostatné Vítkovské linie pánů z Hradce užívající erbu se zlatou růží v modrém poli. Tehdy vznikla okrouhlá Černá věž, navazující palác a byla posílena soustava hradeb. Celý středověký stavební vývoj sledoval mimo vysoké míry obranyschopnosti také reprezentativní charakter usedlosti. Příslušníci rodu pánů z Hradce zastávali již na přelomu 12. a 13. století významné pozice při Českém knížecím a později královském dvoře. Krom svého rodu a šlechtického stavu reprezentovali také Českou zemi. Starý palác při Černé věži se rozrostl ve více stavebních fázích. Jeho současná rozloha je dána poslední, pozdně-gotickou úpravou na přelomu 15. a 16. století. Druhý gotický palác stál na místě dnešního Španělského křídla. Příslušníci rodu pánů z Hradce ovlivňovali podstatně veškeré hospodářské, politické i kulturní dění v této oblasti a téměř v každé generaci zastávali i významné funkce na královském dvoře. Význam rodu pánů z Hradce se projevil i v postupném rozšiřování sídla z pevného románsko-gotického hradu v monumentální, výtvarně náročně řešenou a dokonale opevněnou gotickou pevnost. Od začátku 16. století byla nejdříve pozvolna, od poloviny století již intenzivně,

realizována přestavba starého hradu na renesanční rezidenci podle představ pánů z Hradce, jejichž vkus tříbilo téměř neustálé cestování s panovnickým dvorem, a plánů Antonia Ericera, Baltazara Maggiho, Giovanni Maria Faconioho a dalších italských stavebníků. Na III. nádvoří bylo postaveno Adamovo stavení, protější Španělské křídlo a obě budovy propojily velké arkády. Za nimi, jako koruna tehdejší stavební aktivity, vznikl v malé zahradě hudební pavilon Rondel. Touto velkorysou přestavbou byl stavební vývoj areálu v zásadě ukončen. Úpravy za dalších majitelů měly již jen dílčí charakter a renesanční podobu zámku téměř nepoznamenaly. Mocný rod pánů z Hradce vymřel po meči v osobě Jáchyma Oldřicha z Hradce v roce 1604.

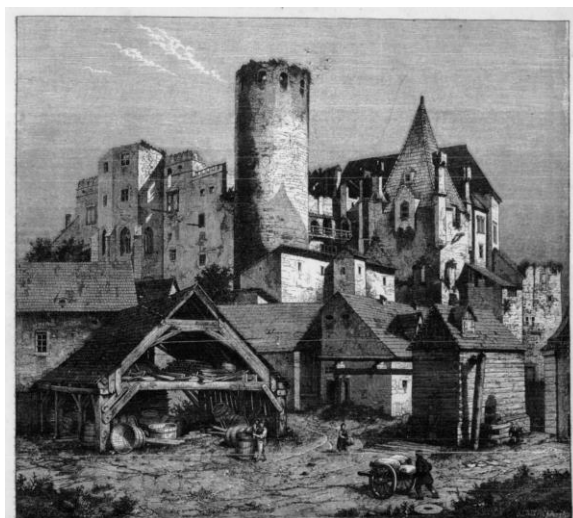
Slavatové z Chlumu a Košumberka

S poslední členkou rodu pánů z Hradce Lucií Otýlí se r. 1602 oženil Vilém Slavata z Chlumu a Košumberka a po smrti jejího bratra Jáchyma Oldřicha r. 1604 se stal dědicem rozsáhlého panství i titulu „vladař domu hradeckého“. V českých dějinách proslul zejména jako královský místodržící, svržený roku 1618 při tzv. druhé pražské defenestraci z okna Pražského hradu. Během devadesáti let slavatovské držby zámek nezaznamenal významnější stavební úpravy. Pouze v letech 1678 – 1696 bylo postaveno druhé arkádové křídlo u Rondelu a před ním byla osazena zahradní kašna. Rovněž byly provedeny menší vnitřní úpravy a více zasáhli Slavatové v polovině 17. století do části Španělského křídla vytvořením divadelního sálu (prostoru za malými arkádami). Nejstarší dochovaná zpráva zmiňující divadelní sál ve Španělském křídle pochází z roku 1653. Jindřichohradecký divadelní sál byl tak prvním známým zámeckým prostorem v Čechách, speciálně upraveným pro inscenování divadelních představení. Slavatové vládli jindřichohradeckému panství jen po čtyři generace. Potkal je podobný osud jako pány z Hradce, tedy vymření po meči. Na rozdíl od pánů z Hradce však bylo v rodině Slavatů více již provdaných dědiček a slavatovský majetek se tak rozdělil v roce 1693 na pět dílů.

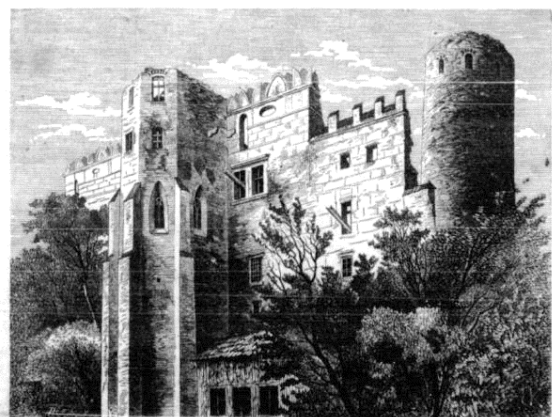
Černínové z Chudenic

Sňatkem s Marií Josefou Slavatovou, které jako dědický podíl připadl Jindřichův Hradec, jej získal Heřman Jakub Černín z Chudenic. Výkon důležitých státních funkcí i vztah k panovnickému rodu Habsburků přiváděl za prvních Černínů do Jindřichova Hradce významné návštěvy členů císařského dvora i dalších představitelů evropského politického dění. Za Černínů proběhly poslední větší stavební úpravy zámku. V letech 1709 –

1735 byla barokně přestavěna hradní kaple podle projektu Františka Maxmiliána Kaňky, významného pražského barokního architekta. Uměnímilovní Černínové rovněž investovali do přestavby divadelního sálu ve Španělském křídle. V letech 1746 až 1748 jej pro ně přestavěl architekt Caspari za účasti pražských a hradeckých sochařů a třech malířů. Prostora je v té době zmiňována jako "Komoedisaal". Drobné jeviště mělo osmero výměnných scén a v hledišti byly kromě několika řad lavic i lóže pro panstvo. Naneštěstí postihl v roce 1773 zámek i město rozsáhlý požár, který zničil podstatnou část renesančních interiérů i s uměleckými sbírkami. Budova Španělského křídla byla poškozena nejvážněji. Veškeré vnitřní vybavení a zařízení včetně divadelního sálu bylo zničeno. Provizorně zastřešený a svými pány opuštěný zámek dál chátral. Byl využíván jako hospodářské středisko panství, z velkých arkád byly zřízeny stáje, Rondel sloužil jako dřevník, sklad zvěřiny i jako chlív. Teprve vlna romantismu přinesla nový zájem o záchranu zámku. Z Černínského paláce byl r. 1851 převezen do upravených prostor zámku rodový archiv, který se stal základem dnešního Státního oblastního archivu, dodnes sídlícího na druhém zámeckém nádvoří. Počátkem 20. století realizoval částečné opravy a úpravy vídeňský architekt Humbert Walcher z Moltheimu, ale některé části zámku zůstaly nadále neopravené. Černínům patřil zámek až do r. 1945, kdy byl na základě dekretu prezidenta republiky č.12/1945 konfiskován. Špatný stav zámeckého komplexu se nadále zhoršoval, některé budovy hrozily zřícením. V r. 1976 byla zahájena generální rekonstrukce, která s přestávkami trvala téměř dvacet let. Nákladem 120 milionů korun byl zámecký komplex zachráněn a v r. 1993 opět zpřístupněn veřejnosti.

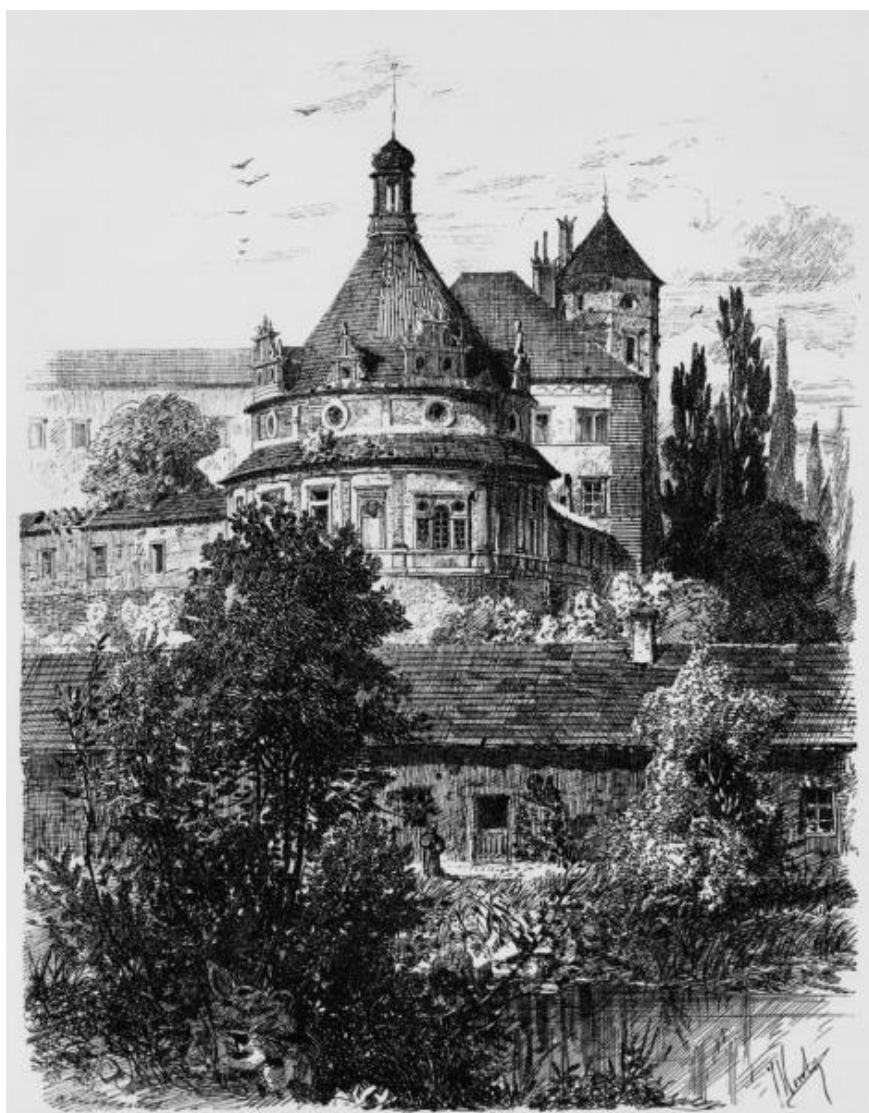
Historické datum: 1860 Rok odhadnut velmi zhruba, brát ho s rezervou.

**Historické datum: 1860 Rok
odhadnut velmi zhruba, brát ho
s rezervou.**

**Historické datum: 1870 Rok odhadnut
velmi zhruba, brát ho s rezervou.**

Historické datum: 1880 Rok odhadnut velmi zhruba, brát ho s rezervou.

Historické datum: 1890 Rok odhadnut velmi zhruba, brát ho s rezervou.

Historické datum: 1890 Rok odhadnut velmi zhruba, brát ho s rezervou.

Historické datum: 1898 Rok převzat z razítka nebo datumu sdělení.

Historické datum: 1907 Rok převzat z razítka nebo datumu sdělení.

Historické datum: 1918

**Historické datum: 1962 Rok převzat
z razítka nebo datumu sdělení.**

Státní svátky 2019:

DUBEN

PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO	NE
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

KVĚTEN

PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO	NE
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ČERVEN

PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO	NE
1	2	3	4	5	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Tabulka státních svátků – druhé čtvrtletí 2019, zavřené obchody zvýrazněny červeným písmem

19. 04. 2019	Pátek	Velký pátek
22. 04. 2019	Pondělí	Velikonoční pondělí
01. 05. 2019	Středa	Svátek práce
08. 05. 2019	Středa	Den vítězství

O hvězdách stříbrného plátna:

Osudy herců z první republiky

Československo patřilo v meziválečném období v mnoha oborech mezi světovou špičku. Jedním z nich byla kinematografie. Vzniklo tehdy hodně divácky velmi vděčných snímků. Například Kristián, Cesta do hlubin študákovy duše, Eva tropí hlouposti, U pokladny stál či Bílá nemoc i po bezmála sto letech baví a budou jistě bavit další generace filmových nadšenců. Nemohly by ovšem vzniknout bez jedinečné herecké generace – Oldřich Nový, Lída Baarová, Vlasta Burian, Věra Ferbasová, Karel Hašler, Jindřich Plachta, Hana Vítová...

Dnes si připomeneme Oldřicha Nového:

Oldřich Nový - Životopis

herec, režisér, zpěvák, skladatel,
dramaturg

narozen: **7. 8. 1899** Praha,
Rakousko-Uhersko † **15. 3. 1983**
Praha, Československo

Životopis

Oldřich Nový byl český herec, zpěvák a režisér. Ve svých filmových rolích vytvořil typ elegantního světáka. Snad nejznámější je jeho věta z filmu Kristián: "Zavřete oči, odcházím..."

Oldřich Nový se setkával s herectvím od svých dětských let. Ke hraní jej přivedl převážně otec Antonín, který jako pražský vrchní hasič zajišťoval požární hlídku ve všech tehdejších kinech a strýc Miloš Nový, jenž jej brával s sebou do Národního divadla, kde hrál. Oldřich se vyučil typografem (sazečem), ale když se později začal objevovat v kabaretu jako zpěvák operet, zařídil mu jeho strýc studium herectví u herce Národního divadla Karla Želenského.

V roce 1919 začínal v operetě a činohře v Ostravě. Od roku 1920 působil v brněnském Národním divadle. Tam strávil celkem 16 let. Nejprve jako herec, pak i jako režisér. V roce 1928 uvedl jako režisér úplně nový typ představení - muzikál. V polovině 30. let přesídlil do Prahy, kde otevřel svoje Nové divadlo a začal se také častěji objevovat před filmovou kamerou.

Po obsazení Československa nacisty v roce 1939 začalo těžké období jeho života. Jeho žena Alice Nováková byla Židovka. Nový jí zcela jistě zachránil život, neboť se s ní odmítl rozvést. V roce 1944 byli oba zatčeni a převezeni do koncentračního tábora. Po válce se Oldřich Nový k filmu vrátil, ale po roce 1948 se objevoval pouze sporadicky. Těžištěm jeho práce se stalo divadlo, úzce spolupracoval s rozhlasem a občas také s televizí.

Čtení na pokračování:

Staré pověsti české : Alois Jirásek

V této knížce je celkem 19 pověstí. O ČECHOVI - Pověst vypráví o příchodu praotce Čecha a o osídlení naší země. O KROKOVI A JEHO DCERÁCH - po Čechu nastoupil Krok, který měl tři dcery Kazi, Tetu a Libuši. O BIVOJOVI - statečný Bivoj zkontroloval nebezpečného kance, kterého donesl na hrad a Kazi si ho vzala za manžela. O LIBUŠI - Libuše byla nejstarší z Kronových dcer, byla nejmoudřejší. O PŘEMYSLŮVI - Libuše si vzala za muže Přemysla a ten se stal zakladatelem Přemyslovců. LIBUŠINA PROROCTVÍ - Libuše předpověděla založení a slávu Prahy, odhalila tajná ložiska kovů (zlata, stříbra, olova a cínu) DÍVČÍ VÁLKA - po smrti Libušině, chtěli ženy získat zpět nadvládu nad muži, pod vedením Vlasty vyhlásily mužům válku. O PŘEMYSLU A HORYMÍROVI - největším hrdinou této pověsti je koník Šemík, který zachránil Horymíra skokem z Vyšehradu. LUCKÁ VÁLKA - pověst líčí válku mezi Čechy a Lučany. DURYNK A NEKTAN - Durynk zabil Zbyslava v domnění, že se králi odvděčí.

O Čechovi

II.

Všem pak nastala těžká, lopotná práce. Když se o půdu rozdělili, počali ji vzdělávat. Kde byl les, ten porazili neb ohněm vypražili, mýta klučili, luhy a nivy zkopali, druhého pak léta rádlem zorali.

Hned si také obydli budovali, stavení roubená, slámou krytá. Každý rod o sobě přebýval u svých pozemků.

Zahrady, role a luka byly dědinou, společným majetkem všech rodin jednoho rodu, lesy pak, pastvy, řeky a jezera občinou. Co ves, to rod.

Stavení s chlévy a stáji, s kolnami a humny za nimi v ohradě plotů spletených z proutí nebo sroubených z trámů, stavěli kolem okrouhlé návsi. Co rok přibývalo kolem osad polí a co rok půda vydávala hojnější žeň. Žito, pšenice, ječmen, oves i proso hustě se vlnily širými lány; nad ně jasněji se zelenaly

pruhy hebkého lnu i vysoké konopí vedle záhonů plných strakatých makových květů.

Luka i lipové háje zvučely bzukotem včel, jež kromě lesních brtí chovali v slaměných úlech nebo ve špalkách ze starých kmenů. Co rok byla hojnější stáda bravu i skotu a na kobylicích polích v ohradách u dědin proháněla se bujná hříbata a popásaly se pěkné sveřepice.

Volený starosta spravoval všechny v rodu i jeho majetek. Ve jménu rodu modlitby začínal i končil, oběti přinášel, hosti vítal, rozvaděné rodu soudil a čeledi práci rozděloval. Každý měl svůj úkol, každý své dílo. Ženy domácnosti si hleděly, předly, robily plátno i sukno, šily šaty a roucha, čechle, rubáše, sukně mužské i ženské, hace, pláště, krzna i kožichy.

Muži pásli stáda, hájili jich proti šelmám, pracovali na polích, v lese honili divokou zvěř a hubili ji štváním, ze zásady, šípy, oštěpem, osidly a jámami, do nichž lákali nejvíce vlky, nejhorší zhoubce stád.

Živo a čilo bylo v dědinách a venku. Z pastvin se rozléhal hlas píšťaly nebo dlouhé pastýřské trouby, v polích, na lukách i na sadě hlaholily písně mladé čeledi. Jen v čas polední nikdo venku nezaspíval ve chvíli hlubokého ticha, kdy vycházely polednice a nesly se v bílém rouše jako světlý stín mezi lány k lidským obydlím na zkázu nestřežených dětí, kdy vycházely divé, škaredé ženy velikých hlav s nerovnými očima, posílající na lidi divoký pláč, kdy se zjevovaly spanilé lesní panny zlatých vlasů s věncem na hlavě, oděné bělostným rouchem.

Těch se báli, i jezinek uspávajících, oči vylupujících, i bludných duší v modravých plaménkách na blatech i bařinách, a ve strachu míjeli jezera nebo lesní tůň, kde ve stínu starých stromů a křovin číhal vodník, měně svou podobu, a kde lákaly do zkázy vodní bledé panny v zelenavém rouše.

Nejvíce však se lekali Peruna, hromu vládce, jeho blesku, "božího posla", a jiných mocných bůhů, kteří oslabovali tělo lidské, jeho kosti, a rozum zatemňovali. Je prosili, k studánkám dary přinášeli, černé slepice neb holuby, oběti zabíjeli, zvláště Velesi, aby chránil jejich stáda od moru a žehnal jim. Volněji bylo v ohradě dědin. Tu chránili stavení domácí bohové, dědové, duchové předků, jejichž obrazy stály na posvátném místě u ohniště. I škádlivý šotek, drobounký bůžek s pazourky na rukou i na nohou, přinášel štěstí domu, i skřítek, jenž opatroval statek, dobytek hlídal a krmil, zato však čeledi v noci spánek rušil. A dokud líhal pod pecí nebo pod prahem domácí had, starý hospodář, neodešlo štěstí a požehnání.

Když padalo za jeseň listí a husté mlhy uléhaly na krajinu, když země umrzla a sníh všechn kraj zasypal, shromažďovaly se rodiny v prostorných jizbách povalových stropů, zavřených okenic.

Kamenná, velká pec je vyhřívala, oheň pak na ohništi osvětloval. Rudá jeho

zář míhala se po stěnách, kde visely štíty tmavými kožemi potažené, tenata, luky, dřevěné toulce v jezevčině, nedlouhý meč, mohutný oštěp i těžký, kamenný mlat, kde parohy jelenů i zubří rohy vrhaly po stěnách křivolaké stíny.

V mlhavém tom světle ženy předly, muži spravovali hospodářské náčiní, zbraň chystali nebo po namáhavém lovu odpočívali. A bylo hovorů, různých řečí i starých zpěvů. Lovci vypravovali o zápasech s medvědy i zubry nebo o divých, zarostlých mužích, kteří sami neviděni zavádějí přes bludný kořen do lesních pustin a bařin, že se mnohý lovec tak zaveden již z hvozdu nevrátil.

A staroch bílých vlasů a bílé brady rozbíhal se myslí po dalekých končinách prvotní vlasti, vzpomínal na půtky a boje prvních časů, na statné hrdiny, na mocného vojvodu, jak vstal, když bylo o půlnoci před bitvou, a odjel od vojska a počal výtí jako vlk, a vlk ozval se jemu vytím a počali výtí vlci mnozí.

I šla řeč dál o divných zjeveních a viděních za hustých nocí, na blatech, v širém poli i lesní pustině, o zmecích ohnivě se nesoucích tmavou nocí, o zlé Jedubábě střehoucí živou a mrtvou vodu, o bílých sudičkách zjevujících se u kolébky novorozených, o čarodějných vědmách, o zlých a dobrých znameních, a se svatou hrůzou naslouchali všichni tajemným věštbám rodu a plemene. Když oheň uhasl, lehali na lože vystlaná kožemi, poručivše dědinu modlitbou dědům. Jejich duchové starostně opatrovali statek potomků. Žílat a kvetla příchýlnost krve, rodinná láska do kolikátého pokolení, pojíc živé s mrtvými, plynoucí čas s tím, jenž dávno již přešel.

Dědina v ohradě plotů, sněhem zavátá, ztichla v pusté noci; jen bedlivých psů štěkot v dálku se nesl, kdykoliv větřili vlka, jenž se plížil, svítě zelenýma očima, nebo když krátkým pískotem ozvala se od řeky vydra.

V ten čas sněhů a ledu, dlouhých soumraků a nocí vládla Mořena, až bůh slunce počal déle, vlídněji a tepleji hleděti na tvář země. I rozbíhala se vodou ledová pouta; veselili se po všech dědinách, po všem plemeni. Za zpěvu brali se k vodám, k volným teď potokům, řekám, házeli do nich obraz zimy a smrti a radostným hlaholem vítali Vesnu, líbeznou bohyni jara.

Když pak slunce na své dráze stanulo nejvýše, záříc na osení vlnící se po širých lánech a na luka bujně kvetoucí, oslavovali všude posvátný čas slunovratu. Noc před nejdelším dnem byla jim divuplnou. Kvítí její rosou zkropené nabývalo čarovné moci, věští i hojivé, i chránilo jako černobýl, máti všeho koření, před běsy a zlými duchy, přemocnými zvláště té tajemné noci, i před vědmami, jež se rojily na chlumech i v setmělých doupatech. V šero té noci svítily z návrší a kopců veliké ohně. Jejich zář plála do daleka, a do daleka od nich zaléhaly zpěvy ověnčených panen a jonáků kolem nich křepčících a velebících moc božího slunce, jeho sílu, jež život dává, a lásku, slunce života. Po letním slunovratu nastávaly žně, pak přicházela chladná jeseň, pak zimy

čas. Rok míjel po roku. Rodů přibývalo, množilo se Čechů plémě. Daleká pověst vábila za ním nové zástupy z prvotní vlasti, takže krajiny nejprv osazené všemu lidu již nestačily. I rozcházely se rody, plemena postupovala dále, v různé strany, na půlnoc i poledne, východ i západ, podél řek i hor, a zakládala nová sídla.

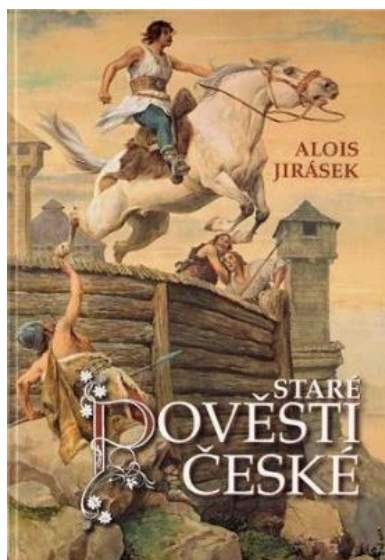
I hradce a hrady stavěli za sídlo starostům a lechům, na obranu hranic i na ochranu vůbec, zvláště aby kde měli ukrýti ženy, starce a děti a kam zahnatí stáda, když by nepřítel vtrhl do země. Hradiště vybírali na ostrozích u řek, nebo v rovině mezi lesy, mezi vodami a močály, že cest k nim nebylo, leda přes úzké hatě. Kolem hradišť nasypávali vysoké valy okrouhlé, často až trojnásobné, s mohutnými obrubami z tvrdých klád roubených i s vysokými sruby v nich a u bran. -

Také mladší bratr Čechův, vojvoda Lech, maje velikou čeleď, umínil si postoupiti dále na východ slunce. Vojvoda Čech a všichni neradi ho propouštěli, když vůli svou oznámil a odpuštění bral. Přátelsky se s ním žehnali a prosili ho, aby daleko od nich neodcházel, kdyby nebezpečství od nepřátel na ně trhlo, aby jim jako svému rodu na pomoc přispěti hleděl.

I promluvil k nim Lech: "Ó moji bratři a synové i muži země české!

Nezapomenu nikdy, že jsem z vašeho plemene. Proto nechci od vás odejít tak daleko, abyste nevěděli vy o mně a já o vás. Dám vám znamení, abyste věděli, v kterých končinách zarazíme. Třetího dne po našem odchodu vystupte na Říp, ještě nežli denice vyjde. Já té chvíle zapálím v lese veliký oheň, a kde uzříte blesk ohně a dýmu kouření, tam znejte mé osazení."

Když pak řečeného dne před úsvitem vstoupili na temeno Řípu a kolkolem se rozhlíželi, spatřili mezi východem a polednem v mlhavé dáli rudou záplavu, pronikající hustým šerem, po nebi rozlitou. Jak se rozednilo, viděli v těch stranách černavé mraky pod zářícím nebem, to dým nesmírného ohně, jež vojvoda s čeledí svou zapálil. V těch místech také Lech zůstal a hned počal hrad stavěti, jež velikými valy osypali a od toho kouření prý Kouřim nazvali.

... pokračování příště...

... bývávalo:

Z historie peněz v českých zemích

"Nejtěžší prokletí lidstva jsou peníze." (Sofoklés)

"Chudoba - to je dobrá věc." (Mao Ce-tung)

"Abychom mohli opovrhovat penězi, musíme je mít." (Curt Goetz)

Peníze se ve střední Evropě - území českého státu nevyjímaje - vyskytovaly již dávno před vznikem České republiky. Tento zvláštní druh ekonomického statku plní funkce prostředku směny (placení) na určitém území, míry hodnot čili zúčtovací jednotky (srovnávání jinak nesrovnatelného zboží) a uchovatele hodnot (bohatství).

Prvními doloženými penězi na našem území byly denáry, které po roce 995 až do konce 11. století razily rody Přemyslovců a Slavníkovců. Kolem roku 1210 začal král Přemysl Otakar I. razit mince s jednostrannou ražbou - brakteáty, které byly jediným platidlem až do konce 13. století. Roku 1300 se stal novým platidlem slavný pražský groš (denarius grossus Pragensis), který zavedl Václav II. V českých zemích se razil až do roku 1547. Na rozhraní 15. a 16. století se ukazovala potřeba vyššího nominálu, než představoval dosud rozšířený groš. Byla tedy zavedena velká stříbrná mince, která se svým obsahem stříbra měla rovnat penězům zlatým.

Ražby tohoto nového druhu peněz se ujali Šlikové a roku 1519 začali razit ve své mincovně v Jáchymově jáchymovský tolar (z německého označení Joachimstaler - Taler- tolar). Byli prvními soukromými osobami, které razili mince; až dosud toto právo náleželo výhradně panovníkům. Tolary se později razily také v Praze (1539) a Kutné Hoře (1543). Mincovním řádem Ferdinanda

I. z roku 1561 byla zavedena nová mincovní a měnová jednotka tolarového typu zlatník, který měl 60 krejcarů. Pro odpor českých stavů však byly tyto mince zrušeny a roku 1573 znovu zavedena ražba grošů. Nový mincovní řád, přijatý v roce 1619, obnovil ražbu krejcarů, které byly s přestávkou let 1784 až 1795 raženy v pražské mincovně až do roku 1855. Po zavedení rakousko-uherské měny byl od roku 1858 ražen tzv. nový krejcar, který platil až do roku 1892.

Oběh mincí doplňovaly první papírové peníze (vznikly původně ve Francii) na území Rakousko-Uherska, tzv. bankocetle (též bankocedule), které zavedla od roku 1762 Marie Terezie. Tyto peněžní poukázky postupně ztrácely jakékoli krytí a roku 1811 došlo k měnové reformě. O pět let později byla ve Vídni zřízena národní banka (podobné centrální banky byly zřizovány již od druhé poloviny 17. století původně pro financování válečných výdajů, rozvoje země atd.), jejíž úkolem bylo vydávat bankovky a udržovat měnu.

Důležitým mezníkem v historii peněz v českých zemích byl rok 1892, kdy byla v Rakousku-Uhersku zavedena korunová měna, která se stala jedinou měnou zákonnou. Jedna koruna (K) obsahovala 0,69756 g zlata. Poměr staré zlatky k nové koruně byl stanoven na 1 : 2. Jedna koruna se dělila na 100 haléřů. Staré zlatkové peníze byly postupně staženy. Před 100 lety bylo tedy v českých zemích, stále ještě jako součásti rakousko-uherské monarchie, v oběhu šest druhů mincí různých hodnot:

stříbrné - dvoukoruna (říkalo se jí ještě dlouho po zavedení "zlatka"), jedna koruna

niklové - dvacetihaléř (říkalo se mu "šesták"), desetihaléř (s názvem "pětník")

bronzové - dvouhaléř ("krejcar"), jednohaléř (hanlivého názvu "finda")

Kromě kovových peněz platily v této době papírové bankovky pro vyšší hodnoty: 10 K, 20 K, 50 K, 100 K, 500 K, 1000 K a 5000 K.

Mimochodem, název koruny (německy Krone, na mincích označované latinsky corona) pochází od koruny jako odznaku panovnické moci. Název haléře

(něm. Heller) je pak odvozen od jména švábského města Hallu, kde byly tyto mince raženy poprvé již ve 13. století.

Po vyhlášení samostatnosti Československé republiky v roce 1918 platila u nás i nadále rakousko-uherská měna. K osamostatnění československé měny došlo až v roce 1919. Na základě zákona č. 84/1919 Sb. byly bankovky nacházející se na území ČSR okolkovány a čs. měna navázala na rakousko-uherskou v poměru 1:1. Při kolkování bylo zároveň sníženo množství bankovek v oběhu. Do července roku 1920 byly okolkované bankovky postupně vyměněny za československé státočky. K formálnímu osamostatnění čs. měny došlo zákonem č. 187/1919 Sb., přičemž jednotkou měny byla prohlášena koruna československá (Kč). Příznivý hospodářský a měnový vývoj vedl v roce 1929 ke změně dosavadní papírové měny na měnu zlaté devizy. Hodnota jedné koruny byla stanovena na 44,58 mg ryzího zlata. Devalvací z roku 1934 byla hodnota koruny stanovena na 37,15 mg zlata, druhou devalvací v roce 1936 na 31,21 mg zlata.

V letech okupace (1939-1945) územně okleštěné Československé republiky (ztráty činily 29,6 % území, 33 % obyvatel a téměř polovinu průmyslu) německou armádou a vyhlášení Protektorátu Čechy a Morava (Protektorat Böhmen und Mähren) jako součásti velkoněmecké říše (1939-1945), měl měnový vývoj jednoznačně inflační charakter. Tisk vlastních československých bankovek byl ukončen již v roce 1939. Počínaje 1. říjnem 1940 byla hodnota koruny určena desetinou říšské marky a zlatý obsah koruny tak byl formálně zvýšen na 35,84 mg ryzího zlata. Zlaté zásoby Národní banky v Praze přešly do rukou Říšské banky v Berlíně.

Po osvobození ruskými a americkými vojsky v roce 1945 existovala na území ČSR řada měn - protektorátní, předválečná, slovenská, maďarská, říšskoněmecká a měny spojeneckých armád. Na základě dekretu presidenta republiky z 19. října 1945 (č. 91/1945 Sb.) byla dnem 1. listopadu 1945 obnovena československá měna. Na celém území ČSR byla zavedena jednotná měna, jednotkou se stala koruna československá (Kčs). Při této první poválečné měnové reformě byla stará platidla stažena z oběhu a uložena na vázané účty stejně jako vklady a ostatní pohledávky u peněžních ústavů,

životní pojistky a cenné papíry. Nová platidla byla vyměňována v částce 500 Kčs na osobu, u podniků podle provozních potřeb. Nové papírové peníze v hodnotě 5, 10, 20, 50, 100 a 1000 korun byly vytištěny v průběhu druhé světové války v Londýně, kde je exilová vláda připravovala již od roku 1942; menší část vydala také státní Tiskárna cenin. Kurz koruny byl stanoven na základě poměru k americkému dolaru, zlatý obsah koruny byl stanoven na 17,77 mg ryzího zlata.

Druhá měnová reforma byla provedena dne 1. června 1953. Komunistické vedení státu chtělo tímto opatřením odstranit neblahé důsledky své hospodářské politiky. Hotovost občanů byla vyměněna v poměru 5:1 do 300 korun na osobu, ostatní hotovost v poměru 50:1. V poměru 5:1 byly přepočítány i vklady obyvatelstva do částky 5000 Kčs, mzdy, platy, penze, ostatní příjmy a daňové tarify. Byly anulovány všechny vklady vázané od roku 1945 a tuzemské cenné papíry. Všechny platidla byla nahrazena novými, tajně vytištěnými výhradně v Sovětském svazu. Byly to státopvky v hodnotě 1, 3 a 5 Kčs a bankovky v hodnotě 10, 25, 50 a 100 Kčs. Zlatý obsah koruny byl stanoven na 0,123 426 g ryzího zlata. Měnová reforma, utajovaná před občany do poslední chvíle, znamenala ochuzení širokých vrstev obyvatel, mnohé připravila o celoživotní úspory. Lidé dávali svoji nespokojenost najevo, zejména v souvislosti se lživými projevy tehdy nově zvoleného presidenta republiky Antonína Zápotockého, velmi rozhořčeně: 129 závodů vyhlásilo stávkou, v celé řadě měst propukly nepokoje. K největšímu masovému protikomunistickému vystoupení došlo v Plzni, ale také v Prostějově, Hostinném a dalších místech. Pak však přišla krutá odplata - obžaloby několika set osob, soudní procesy a pro řadu odsouzených dlouhá léta věznění, nejrůznější postihy rodinných příslušníků a další akty zločiny. Mince i bankovky byly během let postupně obměňovány. K celkové obměně došlo koncem 80. let a tyto peníze platily, s výjimkou stokoruny s portrétem Klementa Gottwalda, do roku 1993.

Historii společné československé měny ukončilo oddělení české a slovenské měny po rozpadu České a Slovenské Federativní Republiky - ČSFR (zákon č. 60/1993 Sb.) k 1. lednu 1993. Při měnové odluce českých zemí a Slovenska během ledna a začátkem února tohoto roku byly v České republice okolkovány bankovky v hodnotě 100, 500 a 1000 korun. Platnost neokolkovaných bankovek těchto hodnot skončila 7. února. Jejich výměna za

okolkované byla limitována hotovostí 4000 Kčs na osobu, vklady byly vyměněny bez omezení. S účinností od 8. února 1993 platí samostatná měna České republiky, měnovou jednotkou je koruna česká (Kč). Poměr zlata v koruně se tehdy neurčoval, hodnota byla stanovena v poměru k americkému dolaru. Výměna peněz byla uskutečněna postupně ve čtyřech etapách. Dne 31. července 1993 byla stažena první větší část měny bývalého Československa, další etapy se uskutečnily k 31. srpnu, k 30. září a posléze k 30. listopadu 1993.

Závěrem ještě stručný přehled vývoje naší měny od přelomů 19/20. století a 20/21. století: Naší peněžní jednotkou byla zprvu koruna rakousko-uherská (1892-1919, ve zkratce K), posléze československá (1919-1939, Kč), českomoravská či protektorátní (1939-1945, opět jen K), znovu československá (1945-1993, ve zkratce však Kčs) a nakonec česká (od roku 1993, Kč).

Ukázky stokorun, kterými se platilo v českých zemích

Líc stokoruny z roku 1920. Populární státovka 100 Kč zvaná Hradčany, naše první zelená stokoruna.

Líc stokoruny z roku 1931. První bankovka Maxe Švabinského.

Líc stokoruny z roku 1940

Líc stokoruny z roku 1940

Líc stokoruny z roku 1945. Stokoruna z tzv. londýnské emise, vyrobená za války ve Velké Británii

Líc stokoruny z roku 1945

Líc stokoruny z roku 1953

Líc stokoruny z roku 1961. Jednalo se o nejdéle obíhající bankovku v českých zemích. Autorem je František Heřman.

Líc stokoruny z roku 1989

Líc kolkované stokoruny z roku 1993

Líc stokoruny z roku 1993

Móda 60.léta:

Jaká byla móda 60. let a proč se její styl stále vrací

Na jedné straně nespoutanost a barevnost květinových dětí, na druhé elegance a uhlazenost áčkových šatů a kostýmků. Do toho byla na módních molech předvedena první minisukně a hitem se staly vysoké kozačky a podpatky. Vlasy se nosily vyčesané do mohutných a vysokých drdolů, nezbytností byly i silné černé linky.

V hudbě frčeli Brouci i The Rolling Stones. Už víte o kterém období módních dějin je řeč? Vítejte v 60. letech minulého století, v časech, kdy si každá žena i muž mohl vybrat to své. Inspirujte se i vy!

Ikona: Jackie Kennedyová

Kdyby se měl vybrat jen jeden jediný člověk jako symbol této doby, určitě by to byla tehdejší první dáma Jacqueline Kennedyová. Její uhlazený a přirozený styl nikdy nevyšel z módy a spousta žen se jí snaží napodobit dodnes. Veškerá síla tkvěla v jednoduchosti: žádné přehnané zdůrazňování ženské postavy, masivní šperky a těžké líčení.

Jackie ráda nosila kostýmky a kabátky pastelových barev, k nim sladěný šátek uvázaný na hlavě či baret, volné široké kalhoty, hedvábné halenky či košilové šaty. Jejím častým doplňkem byly i velké sluneční brýle a kožené rukavice. V líčení nesázela na křiklavé barvy, nýbrž sahala po jemných nude odstínech. A v neposlední řadě jí tvář zdobil vždy přítomný úsměv, nejlepší doplněk ženy.

60. léta v dámské módě = sukně a šaty

Nezbytností v šatníku každé ženy tehdy byly šaty a sukně na všechny způsoby. Nosily se typické áčkové sukně dlouhého střihu, černé, vzorované i barevné. Oblíbenými vzory byly ty geometrické. Existovalo nepřeberné množství různých šatů – s páskem zdůrazňující vosí pas, rovného střihu, s límečkem, bez rukávů... Jako doplňky se nosily barevné punčochy a lodičky, zvláště ty bílé. Revoluci způsobily v roce 1964 minisukně – tehdy je prý musela mít každá žena! Na hlavu patřil široký klobouk anebo baret.

Co v 60. letech přes sebe?

Mohly jste zvolit klasické kabáty anebo krátké pláštěnky. Hitem byly i sáčka rovného stylu s velkými výraznými knoflíky. Hvězdy stříbrného plátna, jako například Audrey Hepburnová, nosily bohaté kožíšky.

Avšak ani kalhoty nezůstaly opomíjeny. V 60. letech vznikly tzv. kapri kalhoty, ležerní oblečení pro slečny i ženy. Kombinovaly se s halenkami a botami na nízkém podpatku a páskem přes nárt.

Typickým účesem byl natupírovaný drdol a obličej orámovaný měkkými loknami, jak je vidět například u sexsymbolu Brigitte Bardotové. Pozadu jste nezůstaly ani s kratšími vlasy, kdy byly v módě nakulmované konce. V líčení se dbalo na zdůraznění očí: právě v tomto období se začaly používat umělé řasy. K nim se přidaly barevné stíny anebo široké černé linky a na rty se použil přirozený odstín.

Hnutí hippies a móda

60. léta byla také érou uvolňování poměrů: docházelo k osamostatňování kolonií, evropské země dokončili obnovu po zničující druhé světové válce a nastala sexuální revoluce. Není proto divu, že toto období dalo vznik hnutí hippies. Květinové děti se silně odrazily v hudbě, literatuře i v módě. Nárůst

obliby zaznamenalo volné oblečení, květinové a zvířecí vzory a pestrobarevné látky. Nosily se zvonáče, batikovaná trika a halenky a různé vestičky. Muži i ženy si nasazovali čelenky kolem čela, měli dlouhé vlasy a zdobili se různými korálky, šátky, náramky a třásněmi. V rámci oproštění od konzumní společnosti volili jako obuv pohodlné sandále či bosé nohy a ženy nenosily podprsenky.

Šedesátá léta jsou módním obdobím, jehož jednotlivé kousky se neustále vrací a studna inspirace se nevyčerpá, hlavně díky množství stylů a hnutí, které se tehdy zrodily. Každý si v něm může najít to své. Elegantní ženský styl bez přehnaného zdůrazňování útlé postavy, jako se na nás dnes valí ze všech stran, je nadčasový a vhodný pro každou ženu, která chce být dámou. Rozevlátý bohémský styl hippies tvoří osobitou a vyhraněnou image. Který si zvolíte vy?

Období od 1950 do 1959

Móda

Vyznačovala se různými vzory - puntíky, proužky či kostičkami. Móda vycházela z let 40., ale byla více odpoutaná a výraznější. Kladl se velký důraz na ženské křivky, takže šaty nebo blůzy byly do pasu obepínavé, pas zúžený a sukně široké (nosívaly se i spodničky) nebo úzké, aby obepínaly boky. Délka sukní byla většinou těsně pod kolena, ale nosily se i delší (do půlky lýtek nebo až ke kotníkům). Barvy se objevovaly "veselejší", např. žlutá, zelená, červená, modrá, bílá.

Zapomenutá řemesla:

Stará, skoro zapomenutá řemesla nás i dnes velmi lákají. Mají v sobě totiž něco, jako kouzlo. Pojí nás s kořeny a práce našich předků, kteří tato řemesla ovládali.

Historie řemesla - Krejčí

Od pradávna se lidé oblékali do šatstva, které si zpočátku vyráběli sami z nejrůznějších zvířecích kůží, šlach, rostlin a kostí na ozdobu. Lidé, kteří byli více zruční se časem vypracovali a mohli se věnovat zhotovování ošacení pro celou osadu.

Ve středověku se vyráběly oděvy ručně, používala se jen jehla a nit a díly oděvů se spojovaly s pomocí opasků a spon. Šikovnost a vynalézavost dávných krejčích byla neuvěřitelná v následujících obdobích dokázali vytvářet pravé oděvní skvosty. Cechem, o kterém je v celých Čechách první písemná zmínka, je právě cech krejčovský, v Praze byl zaveden už roku 1318.

Postupem doby, kdy se rozvíjel obchod s látkami a s dalším zbožím, se krejčovské řemeslo rychle rozvíjelo a specializovala se jeho odvětví. Stejně tak, jako pro ševcovské řemeslo byla i pro oblast odívání nezbytná otázka módy. Různé módní výstřelky měly pochopitelně své příznivce, ale i odpůrce. Příchodem módních trendů se začali krejčí samozřejmě rozdělovat podle náplně své práce. Čím větší bylo město, tím více různých odnoží jednotlivých řemesel se zde dalo nalézt. A tak bylo v Praze koncem 16. století možné potkat krejčího hacníka (kalhotář), pláštěníka, kabátníka, kytléře (volná sukně z hrubé látky), župičáře (spodní sukně), ornátníka, měšečníka, váčkaře a toboláře. Někteří krejčí byli určeni jen na výrobu šatů a korzetů. Jiní zas směli šít jen pánské oděvy nebo pláště. Někdo zhotovoval čapky a jiné pokrývky hlavy, další šili kožešinové oděvy. Mezi krejčí patřily i ženy krejčířky, které ale neměly v cechu téměř žádná práva. K těm se přidružily šlojeřnice, které na jarmarcích prodávaly šátky. Dalším odvětvím byl vozový krejčí, ten zhotovoval plachty na vojenské proviantní vozy, vozy pro raněné a také na formanské stany.

Již v renesanci nastal velký rozkvět tohoto řemesla, přestože byl počet krejčích stále omezený. Urození pánové a dámy měli svého osobního krejčího, který pro ně vyráběl šaty. Začínali se objevovat první vyhlášení mistři, kteří byli velice dovední a proto byli vyhledáváni a zváni ke dvoru, kde vytvářeli nádherné bohatě zdobené oděvy.

Od poslední třetiny 17.století začínají vznikat cechy krejčích, kteří se specializují na šití mužských oděvů. Dochází k tomu v době, kdy mužské oblečení do jisté míry ustupuje od přehnané okázalosti. Francouzské manufaktury začínají vyrábět vedle hedvábí i kvalitní sukno a samety tmavých barev, které jsou jen střídme zdobeny výšivkou a také začínají vycházet první módní listy.

Existuje řada dokladů o kvetoucích řemeslech souvisejících s módou, především krejčích a kožešníků. Ti, zejména v Praze, důsledně hájili svá práva a dbali na kvalitu své práce. Pro krejčovské řemeslo stojí za zmínku ustanovení cechovních artikulů z roku 1740, vydaných staroměstským cechem v Praze. V jejich dvanáctém bodě se udává rozsah prací, které musí předvést každý, kdo se chce stát mistrem. Mezi krejčími ovšem nebyli jen poctivci. Těm, kteří ostatním řemeslo kazili a přižívovali se na něm, ačkoliv většinou nebyli ani vyučení, se říkalo stolíři. Ne vždy však mezi nimi byli jen podvodníci, většinou se jednalo o námezdní řemeslníky, kteří putovali krajem a nechali se najímat na práci po hospodách a domech. Našli bychom mezi nimi zchudlé mistry, nedoučené tovaryše a třeba i ty, kteří neměli na nákladnou vstupní svačinu pro pány cechmistry a tak nebyli do cechu přijati. Představitelé krejčovského společenství proti nim pochopitelně brojili s tím, že stolíři kazí dobrou pověst cechu. Nepracují a vlastně ani nemohou pracovat kvalitně, protože nemají dostatek potřebných nástrojů a dobrého materiálu, ale to nebyla tak docela pravda. Někteří šlechtici si nechávali šít své oděvy pouze u těchto „neřemeslníků“, kteří byli mnohem levnější

Další etapa tohoto řemesla přišla s vynálezem šicího stroje. Nejstarší dochovaný popis pochází z doby kolem poloviny 18.století. S ním bylo možné šít stehem, který byl podobným stehu stehovacímu-přednímu. Jeho vynález z roku 1755 je připisován Němci Weisenthalovi. Několik let po tom sestrojil Angličan Thomas Saint stroj, který šil řetízkovým stehem. Kolem roku 1800 sestavil Německý vynálezce Baltazar Krems z Mayen v Porýní opravdu dokonalý šicí stroj pro řetízkový steh. Nejcenější na něm byla jehla s ouškem ve špičce, to později umožnilo vynález stroje s dvojitým prošívacím stehem. Oděv byl i v této dávné době velice nákladnou součástí společenského života a vypovídal nejspolehlivěji o postavení nositele.

S nástupem průmyslové výroby v 19. a 20. století toto řemeslo postupně upadalo s tím jak oděvní průmysl začal hromadně vyrábět konfekční zboží.

Zajímavým odvětvím tohoto řemesla se stala tzv. Haute Couture, vysoká krejčovina. Tento termín označuje tu nejvyšší a nejexkluzivnější formu módy, jakou lze vytvořit. Modely jsou ručně šité a jsou vytvářeny klientům na míru za použití těch nej kvalitnějších materiálů. Ceny těchto modelů se pohybují v řádech statisíců a mnohdy se vyšplhají i na milionové částky. Na ušití pánského obleku je potřeba obvykle 150 až 200 hodin, ale zhotovení dámských večerních šatů může trvat až 1000 hodin. Jedny šaty na sobě mohou mít několik tisíc ručně navléknutých korálků nebo výšivky se stáčískovými stehy. Vše se připravuje a modeluje přímo na těle klienta, což je nesmírně náročné. Ve Francii je tento název chráněn zákonem a každý módní dům, který chce toto označení používat, musí splňovat přesně daná kritéria – dvakrát ročně musí být předvedena kolekce, ve které je určen minimální počet denních a večerních modelů, dům musí mít alespoň jeden ateliér v Paříži a minimálně 15 zaměstnanců na plný úvazek. Jak již název napovídá, tato exkluzivní forma módy je spojena s Francií, jejíž vedoucí pozici v oblasti módy můžeme datovat do 18. století. Za otce Haute Couture je však považován Charles Frederick Worth, který se narodil roku 1826 v Anglii. Právě on totiž přišel s absolutní módní revolucí v přístupu k tvorbě oblečení a především jeho prezentaci. Pravidelně uváděl svou sbírku modelů s tím, že bohatá klientela si vybrala jeden model a dle jejich výběru materiálu a barev jim byl zhotoven přesně podle předvedeného. V jeho stopách šli další módní tvůrci z nichž někteří zanikli a jiní existují pod moderním vedením dodnes - například Patou Poiret, Lanvin, Fortuny, Schiaparelli, Dior, Balenciaga a Chanel.

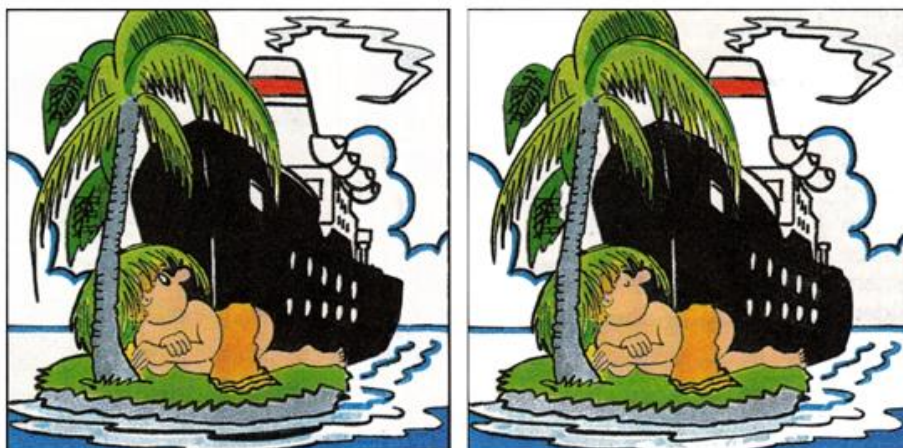

Luštění pro volné chvíle:

Rozluštěte přesmyčky – názvy
zástupců řádu brouci:

- A) ŽSNVIKÍ
- B) TÁPOÍPKN
- C) DOVOLMI
- D) RÁČHO
- E) MNPÍTEKO
- F) TŘESÍKA

Najděte šest rozdílů

Skrývačky ve větách

V následujících 5 větách najděte 5 států světa:

René potkal Šimona kolem druhé hodiny ráno.

.....

Já si chci taky prak vyrobit.

.....

Ten oblek ti vyperu velmi ráda.

.....

Roman mi určitě půjčí na pivo.

.....

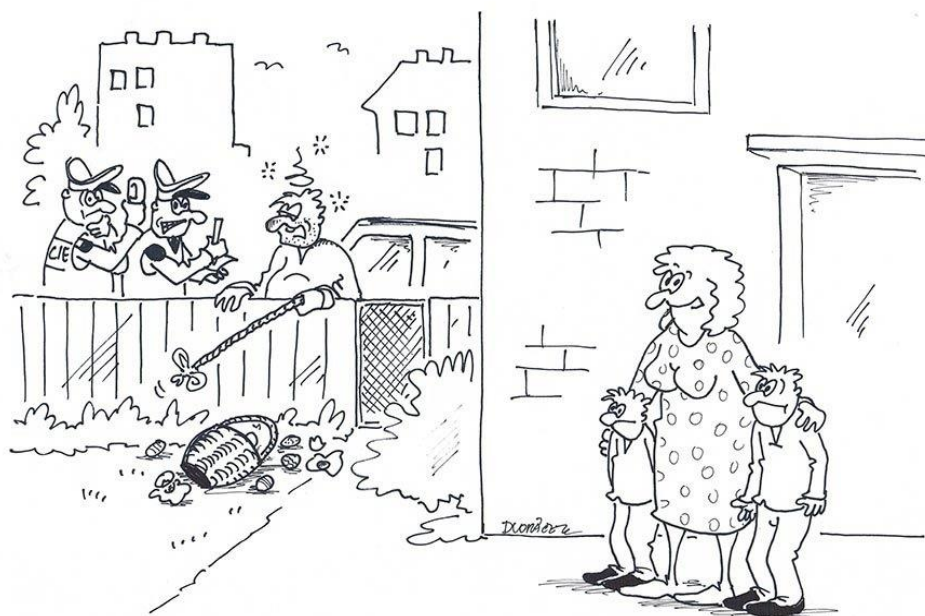
Náš ponor skončil výborně.

.....

Pro zasmání:

„Tak Vy mi chcete tvrdit, že to zezelenalo proto, že je jaro...?!“

„Myslím, děti, že přijel tatínek. Půjdeme se podívat, co si dneska vykoledoval...“

Střípky z aktivit:

3. ročník Školy 3. věku
Domov seniorů Jindřichův Hradec
Multifunkční místnost 1. patro

16.1.2019

Přednáška na téma:
Násilí páchané na seniorech

Přednášela:
por. MGR. Bc. Hana MILEROVÁ
KOMISAŘ POLICIE ČR

14.2.2019

koncert v rámci projektu
Českého rozhlasu
„JEŽÍŠKOVA VNOUČATA“

7.3.2019

ZPÍVÁNÍ K MDŽ

*„s harmonikářem Jiřím Hávou a
zpěvačkou
Věrou Kolářovou“*

11.4.2019

vystoupení dětí
3. Mateřské školy u Merkuru
J. Hradec
s programem:

DĚTI SLUNCE

Horoskop:

Jarní tarotový horoskop lásky 2019

Beran

Karta Poslední soud značí rozuzlení a uzavření starých událostí, a jako karta Velké Arkány vám věští události zásadního významu. Konečně se ukáže, jaká je opravdová pravda, zamotané milostné zápletky se rozmotají a dovíte se odpovědi na otázky, které vám dlouhé týdny nedávaly spát. Odpověď na otázku, jak to všechno dopadne, můžete tušit na základě svého vlastního svědomí a hlavně intuice, protože právě ona vám prozrazuje všechno důležité – možná i to, co byste raději neslyšeli, ruku na srdce! Všechno však má svůj čas, a tak nemá smysl tlačit na pilu, a už vůbec ne na váš protějšek, ať se nějak rozhodne, vyjádří nebo něco udělá. Až k tomu uzraje ten správný čas, události se posunou kupředu. Možná vás to překvapí, ale rozhodně se tím pročistí atmosféra od zbytečného napětí a se svojí stávající, nebo možná bývalou polovičkou konečně najdete hlubší a opravdové porozumění, nepoznačené přetvářkou ani snahou udělat dojem nebo přesvědčit toho druhého o svojí pravdě. Bude to velmi uvolňující a osvobozující!

Býk

Karta Hvězda je kartou naděje, inspirace a velkých ideálů! To znamená, že budete mít v lásce konečně štěstí na někoho, s kým si rozumíte na té nejhlubší úrovni, sdílíte společný pohled na svět, společné cíle, vize a představu o budoucnosti. A to je pro fungující vztah naprosto zásadní! Pokud jste nyní nezadaní, můžete se těšit na seznámení s přesně takovým člověkem, ale pozor, nový vztah se zřejmě bude vyvíjet na pevných základech kamarádství, takže nečekejte okamžitou spalující vášeň, která konec konců vždy rychle vyhoří, ale naopak spřízněnou duši, se kterou vás spojují podobné názory, záliby, představy o životě a sny. To bude známka, že jste konečně našli toho pravého či tu pravou. Pokud jste zadaní, budete ve svém partnerském či manželském životě rozvíjet právě téma společných snů. Je vhodná doba popovídat si do hloubky o tom, co je pro vás v životě nejdůležitější, o čem vlastně v hloubi své duše sníte. Možná budete

překvapení, co všechno jste o svém protějšku nevěděli, a že vás toho spojuje víc, než jste si mysleli!

Blíženci

Karta Poustevník vám ukazuje, že máte před sebou spíš samotářské jaro. Dokonce i v případě, že žijete v partnerském či manželském svazku, měli byste se připravit na dočasné odloučení, například kvůli práci nebo cestování. To však není důvod k zoufání, protože ruku na srdce, i ten nejkrásnější vztah občas potřebuje, aby si partneři od sebe na chvíli odpočinuli. Pak si budete o to vzácnější! Navíc vám chvíle samoty pomohou ponořit se hlouběji do sebe a ujasnit si, co vlastně od života a od lásky očekáváte a jaké jsou vaše priority. Nezadaní Blíženci by rozhodně neměli počítat s nějakým velkým seznamováním, právě naopak, lépe uděláte, když se flirtování a navazování známostí budete spíš vyhýbat a raději si najdete čas věnovat se sami sebe a svým koníčkům. To vám zároveň zvýší sebedůvěru ve vztazích, takže pak už budete mnohem lépe vědět, co chcete a máte šanci navázat skutečně perspektivní známost. To však přijde až za pár měsíců – prozatím se tedy spokojte se single životem a užívejte si výhody, které vám nabízí!

Rak

Karta Šest mincí je kartou úspěchu a štěstí, takže v lásce se vám bude dařit a budete prožívat štěstí, které vám nabízí krásný partnerský vztah. Ať už to znamená zlepšení vašeho stávajícího svazku, nebo nové seznámení pro nezadané Raky, rozhodně se můžete těšit na to, co vám letošní jaro přinese! Nic však není zadarmo, a jak jistě dobře víte, na skutečně fungujícím vztahu, na který se můžete spolehnout a který je vám oporou, je potřeba pracovat, dělat kompromisy, věnovat mu energii a čas. Zkrátka, není to všechno jen o velké lásce a vášni, ale na některé otázky společného soužití je potřeba se umět podívat i ryze prakticky – a najít mezi vášní a praktičností zdravou a laskavou rovnováhu. Je to zkrátka tak trochu alchymie, ale základem a tajemstvím úspěchu bude více dávat a méně brát a žádat. A o to víc pak sami nakonec dostanete! To samé bude naštěstí dobře chápat i vaše drahá polovička, takže jsou splněny všechny předpoklady k tomu, aby vám to klapalo a mohli si užít krásné společné jarní dny, ať je pátek nebo svátek!

Lev

Karta Šest holí prozrazuje, že v milostných záležitostech vám sebevědomí rozhodně nechybí, a ať už byste to přiznali otevřeně, nebo nikoliv, dobře víte, že máte opačnému pohlaví hodně co nabídnout! Zkrátka jako typičtí Lvi znáte

své kvality a nebojíte se je ukázat světu a být na ně patřičně hrdí! Užíváte si pozornost nadějných protějšků a flirtování vám jde skvěle, otázkou však je, jestli si chcete užívat a zůstat zatím bez závazků, nebo se rozhlížíte po trvalém vztahu, případně v něm již žijete. V tom případě byste totiž neměli zapomínat na to, že láska je záležitostí dvou, a ruku na srdce, neprosazujete si občas až trochu příliš své vlastní zájmy na úkor partnera? Vaše polovička vám to možná tiše toleruje, ale rozhodně by nezaškodilo dopřát jí nebo jemu více obdivu, komplimentů a možností se prosadit a udělat si věci po svém. Možná ani netušíte, jak moc šikovného člověka máte po svém boku! Určitě z toho bude mít radost, a vy konec konců taky, protože na ni nebo na něj přece můžete být hrdí!

Panna

Karta Dvě hole značí odhodlání a energii pustit se do něčeho nového – pro nezadané Panny to znamená odvahu k seznámení a chuť dát šanci novému vážnému vztahu. Po předchozích zkušenostech nejspíš teprve teď přijde skutečně hluboký a upřímný pocit, že teď už jste nechali všechna zklamání za sebou a cítíte se připraveni začít psát úplně novou kapitolu. A když se vám povedlo takto se vnitřně nastavit, věřte tomu, že ten pravý protějšek se již co nevidět objeví! Zadané Panny zas pocítí chuť vydat se vstříc novým plánům a dobrodružstvím po boku svého protějšku jako dvojice. Je čas začít si plánovat, co letos společně podniknete, a splnit si své sny, ať už je to společná dobrodružní exotická dovolená, nebo práce na vašem vysněném bydlení přesně podle vašich společných představ. Červená kontrolka v hlavě by vám ovšem měla zasvítit, pokud se s partnerem takhle činorodě a s nadšením do budoucna podívat neumíte. Může to totiž být znamení, že nemáte společné životní cíle, a pak je otázka, jestli jste pro sebe skutečně ti praví.

Váhy

Karta Pět pohárů ukazuje, že si vyčítáte něco, co se v minulosti nepovedlo, neumíte zapomenout na staré chyby a křivdy, zkrátka tak trochu brečíte nad rozlitým mlékem a zbytečně prožíváte smutek a trápení. Ať už jste zadaní a něco vás ve vašem partnerství trápí, nebo jste sami a toužíte po lásce, věřte tomu, že nic není tak špatné, jak vám to teď chvílemi připadá. Věci se zkrátka dějí tak, jak se mají dít, a tak všechno to, co vás tolik mrzí, zkrátka muselo nastat, mělo to nějaký smysl a v něčem vás to v životě posunulo kupředu – ať už jako dvojici, nebo jako jednotlivce. Dokud se tím však nepřestanete trápit, budete pořád žít v minulosti a jen velmi těžce se vám otevřou dveře k nové lásce, nebo k obnovení porozumění s vaším partnerem. Je zkrátka potřeba

myslet pozitivně a udělat za minulostí tlustou čáru. Co se povedlo, to se povedlo, co se nepovedlo, to se nepovedlo – žádná tragédie, jde se dál! Kolem vás je spousta lidí, kteří vám mají rádi, takže úplně osamělí jistě nejste a jistě je zde někdo, kdo vás podrží!

Štír

Karta Deset mečů ukazuje, že máte nějaké hodně velké trápení, které však možná neukazujete navenek a prožíváte ho spíš ve svém nitru, Je to jakási vnitřní krize, občas prožíváte pocity zoufalství a beznaděje, když si pomyslíte na některé věci ve svém partnerském životě, nebo na tu hrůzu osamělosti, pokud jste delší dobu nezadaní. Ať se snažíte, jak chcete, zkrátka to nemůžete pustit z hlavy a máte sklon dívat se na milostné záležitosti hodně negativně a pesimisticky. Ale není to škoda? Je přece jaro, tak proč podléhat černým myšlenkám? Víme, že se to mnohem snáz řekne, než udělá, ale věřte, že podobné vnitřní pocity beznaděje jsou předzvěstí nových začátků, nové radosti a naděje, které již brzo přijdou i do vašeho života. Třeba v podobě nového seznámení, nečekaného setkání s někým, kdo je vám blízký a slibného začátku nového partnerského vztahu. Nebo vyvrcholení partnerské krize, možná skryté v podobě tiché domácnosti, a ten příjemný pocit, když se problémy rozuzlí, napětí vyšumí a opět mezi vámi bude vládnout láska a spolupatříčnost!

Střelec

Karta Pět holí ukazuje spory a hádky, tak se připravte, že vás asi nějaká ta menší partnerská roztržka nemine. Se svým milým protějškem zkrátka budete mít o některých věcech jiné představy, a klíčem k úspěchu je více vstřícnosti a kompromisů a méně prosazování si toho svého – zkrátka, zkuste to nebrat jako boj, kde jde o to, kdo z koho, vždyť jste přece jeden tým! A kdyby bylo nejhůř, vždy se určitě dá najít nějaké řešení, aby byli oba spokojeni – přinejhorším si nemusíte napláňovat celou dovolenou dohromady, když chce jeden k moři a druhý na hory, nebo něco podobného! Při seznamování s novými protějšky by si nezadaní Střelci měli dát pozor, ať si příliš neprosazují svou za každou cenu hned od začátku. To je totiž zaručený způsob, jak případného nadějného partnera spolehlivě odradit. Nezapomínejte vnímat jejich potřeby a přání, i kdyby vám je neřekli nahlas, ale jen naznačili. Je přece mnohem krásnější dělat tomu druhému radost, než se vadit kvůli zbytečností!

Kozoroh

Karta Tři mince vám prozrazuje, že jste v lásce a partnerském životě na správné cestě. Pokud jste zadaní, nechybí vám již mnoho k tomu, aby bylo všechno skutečně dokonalé, i když vám to tak možná nepřipadá. Pravdou však je, že jste společně ušli již kus cesty a máte pevné základy, na kterých můžete stavět a dál budovat váš vztah – a to má velkou cenu! I kdyby byly mezi vámi nějaké ty spory a nedorozumění, tyto pevné základy pořád zůstávají a můžete se na ně spolehnout. A pro vás Kozorohy, jako znamení živlu země, jsou stabilita, pocit jistoty a spolehnutí se skutečně důležitými předpoklady životního štěstí! Jestliže jste nezadaní nebo teprve v začátcích nové známosti, nezapomínejte, že pokud má mít váš nový vztah perspektivu, musí právě tyto pevné základy nezbytně mít. Dejte vašemu novému protějšku najevo, že s vámi může počítat. Nespěchejte do sblížování, ale nechejte věcem čas. Dopřejte si co nejvíc společných zážitků a vyzkoušejte si, že se spolu umíte nejen bavit, ale také konstruktivně pracovat a vytvořit silný tým!

Vodnář

Karta Páže mincí vám přináší nové příležitosti, optimistické vyhlídky a šanci vybudovat si vztah, který bude skutečně pro život, i do nepohody, a na který se budete moct spolehnout a vytvořit společně krásný domov a rodinu. Pokud jste nezadaní, na prvním místě při seznamování pro vás nebude vašeň a přitažlivost, ale právě to, nakolik je váš nadějný protějšek spolehlivý, jestli se můžete o něj opřít a umíte si s ním představit svůj každodenní společný život. Zadaným Vodnářům a hlavně Vodnářkám Páže mincí přináší ještě jednu zajímavou věštbu – pokud toužíte po děťátku, je tato karta předzvěstí blížícího se těhotenství a zdárného porodu! Je to totiž velmi silná karta plodnosti! Ale pozor, plodnost může mít i jiné, přenesené významy. Se svým životním partnerem dokážete vytvořit silnou kreativní dvojici, a budou a vámi zůstat tvořivé výsledky, na které je radost pohlédnout! Ať už se společně věnujete čemukoliv, ať jsou to vaše záliby, tvorba krásného domova nebo společná práce, v tom všem se vám bude ruka v ruce dařit!

Ryby

Karta Velekněz naznačuje, že váš nynější partner nebo partnerka hraje ve vašem životě v jistém smyslu taky roli duchovního učitele nebo někoho, kdo vám má pomoci pochopit a uvědomit si určité věci na vaší životní cestě. To se může v praktickém životě projevovat velmi různými způsoby. Možná je váš protějšek člověkem, ke kterému vzhlížíte, je pro vás přirozenou autoritou a cítíte k němu nebo k ní silný obdiv a respekt. Možná jste se právě díky tomuto člověku naučili některé věci dělat a chápat lépe a cítíte za to vděčnost. Jeho

nebo její opora je zde vždy pro vás, když to potřebujete, a vždy má pro vás dobrou radu, na kterou se můžete spolehnout. Ale jsou i jiné případy – věřte nebo ne, dokonce i komplikovaný vztah, který vás zlobí a nemá nakonec žádnou perspektivu, pro vás může být lekcí, která vás posune kupředu. Často právě díky takovým těžkým vztahům se můžete naučit o životě pravdy, které by vám jinak zůstaly skryté. Poselství tedy zní – snažte se brát člověka po svém boku jako někoho, kdo vás může posunout dál na vaší duchovní cestě!

Recepty našich babiček:

Recepty našich babiček: Jak k názvu přišla jihočeská kulajda?

Kulajda patří k tradičním receptům staročeské kuchyně. Je přezdívána za královnu houbových polévek. Hutná smetanová polévka s koprem, houbami a brambory mnohdy nahrazuje hlavní chod. V současné sezóně hub a kopru přijde kulajda vhod celé rodině. Víte, odkud pochází název kulajda?

Podle jazykovědců úzce souvisí se slovesem zakulat či zakudlit. Na Chodsku se například zakudlené polévce říká všem polévkám, které jsou zahuštěné moukou. Na Vysočině se kulajdě přezdívá kudlavka, zatímco u Milevska polévku nazývají kulimajdou.

A proč se polévka zakudluje? Tento pojem je pravděpodobně obměnou k slovesu zakvedlat či zakverlat, které je inspirováno německým slovem quirlen neboli kvedlat.

Receptů na zaručeně nejlepší kulajdu existuje celá řada. V každém regionu je pro kulajdu typická nějaká zvláštnost. V Podrkokonoší například nahrazují mléko a smetanu podmáslím. Jinde do polévky přidávají houby, někde jsou naopak jejich odpůrci. Podobné je to s vejcem, které se do polévky přidává natvrdo nebo zastřené.

My jsme vybrali recept, který má k babiččině kuchyni nejblíže. Je jím jihočeská kulajda s houbami a vejcem, která je považována za královnu českých polévek.

Jihočeská kulajda

Ingredience:

100 g sušených hub, nebo 300 g čerstvých hub, 1 litr hovězího vývaru, 50 g másla, 150 g brambor, 4 vejce, 50 g kopru, 2 lžíce octu, 300 ml mléka, 100 ml smetany, sůl a pepř.

Postup:

Do kastrůlku vložíme máslo, které roztavíme a zasypeme moukou. Připravenou jíšku zalijeme hovězím vývarem a přivedeme k varu. Poté

přidáme brambory, sušené houby, sůl, pepř a čtyřicet minut necháme vařit. Jestliže do kulajdy dáváme čerstvé houby, předem je osmahneme na oleji.

Mezitím si uvaříme vejce natvrdo, které po vychladnutí oloupeme a nakrájíme na čtvrtky.

Jakmile brambory změknou, přidáme mléko, smetanu, kopr a vše dochutíme.

Kulajdu servírujeme s vejcem a dozdobíme snítkem kopru.

Pranostiky na jaro: :

Sluníčko začíná pomalu hřát. Mezi posledními zbytky sněhu prokukuje nová letošní zelená tráva a vystrkují hlavičku poslové jara – bledule, sněženky, krokusy a petrklice. Všechno v přírodě se probouzí k životu – semínka klíčí, ptáčci vesele zpívají nebo se vrací z teplých krajín. Pučící květy dávají teprve tušit budoucí vzrůst rostlin a později i úrodu. Kolik je v tom naděje a radosti!

Pranostiky pro celé období – pro jaro které začíná jarní rovnodenností zpravidla 20. března, a končí letním slunovratem zpravidla 21. června.

Byť by byl jarní den jak na zakázku, přece nechod' ještě na procházku, ať tvé zdraví neztratí svou sázku.

Časné jaro - mnoho vody, jarní deště - mnoho škody.
Čím dříve z jara hřmí, tím se země stane úrodnější.
Dá-li nebe deštička, bude pěkná travička.
Chladné a vlhké jaro přivozuje neúrodný rok.
Jak prvně zahřmí, fialka víc nevoní.
Jarní déšť je pro rostliny, podzimní pro prameny.
Jarní déšť tráví sních.
Jarní deště vody kalí.
Jaro je krásné, leč hladové.
Jaro krásné všem tvorům spásné.
Jaro nám otec i máti, kdo nezasil, nebude mu zráti.
Jaro všem otec i máti, hladí a káže pracovati.
Je-li večer silná rosa, zrána zpívá dobře kosa.
Je-li vrána nablízku, je nejvyšší čas síti.
Je-li z jara mnoho bodláci, bude pěkný podzimek.
Je-li z jara mnoho žluté trávy, bude mokrá rok, je-li mnoho bílé trávy, bude rok deštivý.
Kdo na jaře neseje, v zimě nevěje.
Kdo na jaře otálí, v zimě pláče.
Kdo na jaře sních zaorá, jako když pohnojí.
Když zakuká kukačka, mohou se zahodit boty.
Kukačka dříve nezakuká, dokud se nenažere zeleného ovsa.
Málo trávy na louce, málo peněz v tobolce.
Na jaře džber deště - lžíce bláta, na podzim lžíce deště - džber bláta.
Na jaře tři dny déšť - tři hodiny bláto, na podzim tři hodiny déšť - tři dny bláto.
Omrznou-li kopřivy, omrznou i brambory.
Panuje-li při výsevu jařin teplé a suché počasí, snadno potom obilí přijde o klasy.
Po měsíčním úplňku před letním slunovratem očekávej několik dnů teplého a slunného počasí.
Po prvním zahřmění fialky přestanou vonět.
Pozdě do země - málo na sýpku.
Právě na jaře myslí na zimu.
Prostuzené ranní rosy ohlašují pěkné časy.
Slavík začíná zpívat, až když se může napít rosy z březového listu.
Spatří-li kdo z jara divoké husy při tahu, budou mít v tom domě tolik housat, kolik se napočítá divokých husí.
Špačkové přináší zprávu o jaru, vlaštovky jaro a teplé dny.
Vylezou-li na jaře brzy z děr ještěrky a hadi, nastane velmi teplé léto.

Fauna na jaře:

Jaro je časem zrození. Sníh taje a zpod jeho zbytků už netrpělivě vykukují první jarní kvítky. Vzduchem se nese čírikání ptáčků a při procházce přírodou můžete narazit na nejedno zvířecí mládě...

Příroda to zařídila chytře, většina mláďat se rodí na jaře. Kdyby na svět vykoukla jen o pár týdnů dříve, pravděpodobně by nepřežila. Na jaře se však vše probouzí k životu, potravy je dostatek a tak mají malí tvorečkové spoustu času nabrat síly i zkušenosti do své první zimy.

Koho tedy můžeme na jaře vidět? Savčí mláďata patří bezesporu k těm nejpobulárnějším. V českých lesích můžeme narazit zejména na mláďata vysoké zvěře – například roztomilé koloušky, ale také okouzlující divoká selátka, vlčata, mladé rysy, liščata a pokud budete mít velké štěstí (nebo spíše velkou smůlu – jak se na to kdo dívá) také medvíďata. Mláďata však zřídka chodí sama, většinou je doprovází hrdá matka, která pro své drobečky (tak jako každá maminka) udělá cokoli, takže pozor, obdivovat jen z bezpečné vzdálenosti a **NIKDY NESAHAT!**

Ale i ve městě můžeme narazit na jarní mláďata – snadno pozorujeme například mláďata ptáčků. Jejich čírikání se rozléhá skutečně hlasitě. Ptáčata se učí létat a samozřejmě, každé začátky jsou složité. Proto hlasitě pískají, aby upozornila, že letí, a ostatní měli dostatek času uhnout z

cesty. Také mláďata ryb, obojživelníků a plazů se rodí a líhnou na jaře. I je můžeme snadno pozorovat, stačí vědět, kam se kouknout. Rybníky, tůňky a vlastně každé místo se stojatou vodou se hemží pulci a rybím potěrem, nicméně také larvami komárů a jiných méně oblíbených zástupců hmyzu.

Chceme-li mláďata pozorovat a přitom neohrozit je ani sebe, měli bychom dodržovat několik zásad. Jak už jsem zmínila, samozřejmostí je se mláďat nikdy nedotýkat. Vyvarovat bychom se ale také měli příliš blízkého přiblížení, aby matka ze svých mláďat necítila lidský pach. Také bychom neměli narušovat jejich prostředí – odkrývat hnízdiště, sahat do nor...

Ačkoliv pro člověka zástupci naší fauny většinou nejsou nebezpeční, při setkání s mláďaty bychom měli dbát na to, abychom se neocitli mezi rodičem a mladými, protože to by matka mohla chápat jako ohrožení mláďat a v takovém případě může na člověka zaútočit nejen medvědice, ale také vlčice, rys, divoká bachyně či dokonce laň. Mateřský pud není radno podceňovat.

Jaro je kouzelnou dobou, kdy můžeme vidět tolik zvířat, až máme dojem, že se naše příroda vrací ke své původní pestrosti. Mláďata neoplývají takovými zkušenostmi jako dospělí, ještě se nenaučila lidí bát a proto jsou snáze k nalezení. Využijme tedy tohoto času a mějme oči dokořán. Vždy se však chovejme tak, abychom neuškodili a podívanou si pořádně užili!

Babské rady: Pampeliška

Pampeliška léčí rakovinu, je dobrá na játra a žaludek: Zde je návod, jak jí připravit

I když se pampeliška považuje za plevel, její kořen má dlouhou historii léčebného použití. Ve skutečnosti je velmi prospěšná a schopná léčit alergie, snižovat hladinu cholesterolu, stimulovat produkci žluči a detoxikovat játra.

Vlastní také diuretické vlastnosti, je výhodná pro těhotné a ženy v menopauze.

Nejlepší čas ke sklizni kořene je na jaře, zejména začátkem dubna. Sbírejte z míst, která jsou méně znečištěná.

Pampeliška je léčivá celá. Všechny její součásti jsou skvělé, např. listy jsou bohaté na vitamíny a dají se použít do salátů, s bramborem i vejci. Stonky zmírňují žaludeční problémy, stimulují činnost žlučníku, regulují látkovou výměnu a čistí krev. Mléko ze stonků může být použito na odstranění bradavic. A nakonec z květů se připravuje pampeliškový sirup. Ten rovněž čistí krev, ale také tlumí kašel a zlepšuje trávení.

Pampeliškový sirup – budete potřebovat:

- 400 hlaviček žlutých pampeliškových květů
- 3 litry vody
- 4 pomeranče
- 4 citrony

Květy a nařezané plátky citrónů a pomerančů nařežte na plátky, zalijte vodou a nechte odstát po dobu 24 hodin. Po uplynutí této doby slijte tekutinu do hrnce (bez květů, citronů a pomerančů) a přidejte dva šálky cukru. Vařte asi půl hodiny. Jakmile směs zhoustne, odstraňte z ohně a přelijte obsah do sterilizovaných sklenic. Užívejte při nachlazení, kašli a zánětu průdušek.

Vlastnosti kořene z pampelišek

Moderní medicína současné doby naznačuje, že kořen pampelišky má pro naše zdraví velký přínos. Dokonce se dá použít k léčbě rakoviny.

Pampeliškové kořeny se suší na čerstvém vzduchu, kde očištěné osychají cca 2 týdny, dokud vám tzv. nekřehnou pod prsty. Usušené kořeny dejte do sklenice a uložte na tmavé a chladné místo.

Kořen pampelišky má schopnost čistit ledviny, játra, lymfu a žlučník. Je účinný při léčbě žlučových kamenů, zácpě, hepatitidě, akné, otocích a revmatismu. Také je prospěšný pro ženy, zejména pro prevenci a léčbu problémů týkajících se kojení, jakož i cyst, nádorů a rakoviny.

Jak si připravit pampeliškový čaj?

Usušené listy pampelišky rozemeleme a uchováváme v nádobce na další použití. Na šálek stačí půl lžičky této směsi.

Další možností je smíchat 60 gramů čerstvé směsi a 30 gramů sušeného kořene pampelišky. Tuto směs přemístíme do hrnce spolu s cca 70 ml vody a

špetkou soli. Přivedeme k varu, zakryjeme a dusíme asi 20 minut. Scedíme tekutinu a pijeme tři šálky denně.

Jak si doma připravit pampeliškový med?

Prvním krokem na celé přípravě pampeliškového medu je sesbírat hlavičky květů pampelišek, kterých je potřeba větší množství. Pokud už je ale budete mít doma, další postup je už poměrně jednoduchý. Uvidíte sami.

1. Budete potřebovat cca 400 pampeliškových květů, které byste měli oprat pod tekoucí vodou. Takto se zbavíte hmyzu, na druhou stranu také pylu. Krok tedy sami zvažte.
2. Oprané květy vložíte do hrnce a zalijete 2 litry vody.
3. Na kolečka nakrájíte 2 omyté citrony, které bez pecek přidáte do hrnce.
4. Celou směs přivedete do varu a povaříte cca čtvrt hodinky.
5. Výsledný nálev nechte luhovat do druhého dne.
6. Poté je směs nutné přecedit do dalšího hrnce.
7. Následně přidáte zhruba 2 kg cukru a necháte opět vařit, tentokrát zhruba 90 minut.
8. Nezapomínejte pravidelně míchat.
9. Skončete, až začne mít obsah hrnce „medovou“ konzistenci.
10. Pak už jen stačí rozlít do sklenic a uzavřít víčkem.

Doporučujeme: pampeliškový med můžete konzumovat stejně jako med včelí, tzn. třeba k snídani na pečivu, anebo přidat do čaje.

Jaké jsou účinky pampeliškového medu?

Pampelišce jsme se věnovali v samostatném článku, takže pokud by vás zajímaly podrobnosti o této léčivé rostlině, můžete si jej přečíst. Na tomto místě se proto na účinky pampeliškového medu zaměříme pouze ve zkratce. Předně jej můžete konzumovat při nachlazení a kašli. Pampeliška má ovšem kladný vliv rovněž na močové ústrojí, trávicí soustavu, žlučník, játra a slezinu. Rovněž pomáhá čistit krev, pozitivně působí na poruchy metabolismu a vyzkoušet ji lze i při pálení žáhy.

Směs na pročištění krve

- Smícháme po čtyřech lžících kořenu pampelišky, čekanky a oddenku pýru a přidáme jednu lžici semene fenyklu. Dvě lžičky této směsi se dávají na 1/4 l vody, pak už jen 15 minut povaříme a necháme stát až do vychladnutí. Užíváme 2 šálky denně.

Odvar z kořene pampelišky

- 1 čajová lžička sušeného rozdrceného kořene se přelije 200 gramy vroucí vody a vzniklá směsice se ponechá 20 až 30 minut na mírném ohni. Tento prostředek se používal za studena, a to dvě polévkové lžice půlhodinu před jídlem, tedy třikrát až čtyřikrát denně.
- Nebo: 2 lžičky drobně řezaného sušeného kořene (nebo kořene s listy) na 1/4 l vody. Necháme přejít var, 15 minut vylouhovat a přecedíme. Pije se vlažný 2 šálky denně při žlučnickových a ledvinových chorobách, při ledvinových a močových kamenech, při onemocnění jater a sleziny, zažívacích obtížích, pálení žáhy, nechutenství a zácpě.

Soutěž pro klienty DS:

VYHRAJTE SLADKOU ODMĚNU

NÁVOD JAK HRÁT :

**Odpovězte písemně na níže položené tři otázky –
- na konci časopisu najdete soutěžní kupóny.
Vyplněné odevzdejte v dílně volnočasových
aktivit ve 4. patře.**

KDYŽ NEVYLUŠTÍTE VŠECHNO – NEVADÍ!!!

VYHLÁŠENÍ VÍTĚZŮ BUDE VŽDY NA KONCI ČTVRTLETÍ.

Soutěžní otázky:

- 1. V kterých letech byla barokně přestavěna hradní kaple v Jindřichově Hradci?**
- 2. Patří do jihočeské kulajdy česnek?**
- 3. Kolik pampeliškových květů je potřeba na výrobu medu?**

Střípky z plánů na druhé čtvrtletí 2019:

- pozveme vás do reminiscenčních kavárniček...
- procvičíme jemnou motoriku...
- pozveme vás na výlet...
- budeme cvičit, malovat, háčkovat, modelovat...
- uvaříme si něco dobrého...
- procvičíme krátkodobou i dlouhodobou paměť...

**Další zajímavé aktivity sledujte na nástěnkách v plánech,
nebo v jednotlivých pozvánkách.**

Přejeme krásný jarní čas